

POLSKA. Wdrożenie Narodowego Planu Działania w województwach i gminach (na poziomie regionalnym i lokalnym).

RADOM

Informacje ogólne

Radom jest miastem leżącym w województwie mazowieckim, jako typowe centrum przemysłowe charakteryzuje się wysoką liczbą zlikwidowanych zakładów przemysłowych w okresie przemian ustrojowych oraz stosunkowo niskim poziomem wykształcenia społeczeństwa co stanowi poważną przyczynę procesu postępującej degradacji społeczeństwa i nasilenia problemów społecznych. Miasto liczy 230 tys. ludności. Szczególnym problemem jest wysoki poziom bezrobocia utrzymujący się od pierwszych lat transformacji. Wskaźnik zarejestrowanych osób bezrobotnych w Radomiu w czerwcu 2005 roku wyniósł 27% (przy stopie bezrobocia w kraju wynoszącej 18%, a w województwie mazowieckim 14%) i był niższy niż rok wcześniej. Wysoki stopień bezrobocia rodzi wiele negatywnych problemów społecznych takich jak ubóstwo, bezdomność, nałogi, przemoc, przestępczość, zmniejszenie poczucia bezpieczeństwa, bezradność, napięcia społeczne, pogorszenie stanu zdrowia.

Dominującą grupą wśród osób pozostających bez pracy są osoby długotrwale bezrobotne, które utraciły uprawnienia do zasiłku dla bezrobotnych (ok. 84% wszystkich bezrobotnych nie ma uprawnień do zasiłku). 70% bezrobotnych pozostaje bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Charakterystyczną cechą wśród bezrobotnych w Radomiu jest niski poziom wykształcenia i brak kwalifikacji, co znacznie utrudnia znalezienie pracy.

Niekorzystna sytuacja na radomskim rynku pracy, pauperyzacja mieszkańców, narastające problemy społeczne przyczyniły się w Radomiu do wzrostu liczby osób, które nie potrafią sobie radzić z codziennymi problemami jakie niesie ze sobą życie. Uwzględniając to, każdego roku notuje się systematyczny wzrost liczby klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Główną przyczyną udzielanej pomocy jest bezrobocie (otrzymujący pomoc z tego tytułu stanowią 82%).

Budowanie równych szans w kształceniu dzieci i młodzieży

Stypendialne plany pomocy dla uczniów i studentów z biednych rodzin wprowadzone w roku szkolnym 2004/2005 przyczyniły się znacznie do poszerzenia możliwości udzielanej pomocy. Nieistniejące wcześniej stypendialne programy dla uczniów z biednych rodzin zostały zapoczątkowane w 2005 roku i sfinansowane ze środków publicznych (gminy). Należy zaznaczyć, że programy stypendialne są pozbawione dostatecznych źródeł finansowania a skomplikowana procedura, może ograniczać uczniom dostęp do finansowego wsparcia

Podczas wdrażania nowych projektów ustaw dot. szkolnictwa, w Radomiu w roku szkolnym 2004/2005 wypłacono około 7,100 sześciomiesięcznych stypendiów, których miesięczna wysokość wyniosła ok. 45zł. (przy podstawowym progu dochodowym 316zł.). Ponad 7,300 wniosków zostało

złożonych w roku szkolnym 2005/2006 ale jeszcze nie ruszyły wypłaty stypendiów. Zarównow 2004/2005 jak i w tym roku szkolnym fundusze z budżetu państwa nie wystarczą na pokrycie potrzeb, dlatego władze gminy zasiły fundusze stypendialne z własnych środków. Pomimo to, nie wszyscy uczniowie spełniający kryteria będą mogli uzyskać wsparcie.

Europejski Fundusz Socjalny współfinansował program wypłacając 1,569 studentom, których miesięczny dochód w rodzinie nie przekroczył 350zł. na osobę (140 studentów zrezygnowało ze stypendiów w trakcie trwania programu). Kwota miesięcznego stypendium wyniosła 150zł. Długie procedury związane z uruchomieniem wsparcia oraz terminy dot. zwrotu środków przyczyniły się do opóźnień w wypłatach świadczeń i uniemożliwiły zaliczkową wypłatę świadczeń przewidzianych dla studentów.

Stypendia dla studentów w roku akademickim 2004/2005 otrzymało 330 osób, których miesięczny dochód na osobę nie przekroczył 350zł. W roku akademickim 2005/2006 zakwalifikowanych do tego rodzaju pomocy zostało 132 studentów.

Wsparcie finansowe dla ludzi żyjących w ubóstwie

Przez ponad 10 lat systematycznie w Radomiu następuje wzrost wydatków na zasiłki z pomocy społecznej. Z powodu trudnej sytuacji ekonomicznej wiele osób i rodzin nie zaspokaja podstawowych potrzeb i wymaga zewnętrznego wsparcia. Liczba osób wymagających pomocy systematycznie rosła w latach 1998-2003. Wzrostowy trend w liczbie beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej postępował od 1999 roku i został zachamowany w 2004 roku. Po raz pierwszy od 5 lat odnotowano znaczący spadek liczby odbiorców zasiłków pomocy społecznej. W porównaniu do 2003 roku liczba rodzin wymagających pomocy w formie zasiłków pomocy społecznej zmniejszyła się o ok. 1,700, tj. ok. 14%. Głównym powodem tego były wprowadzone zmiany prawa, które spowodowały usunięcie niektórych zasiłków będących w systemie pomocy społecznej i przesunięcie ich do systemu świadczeń rodzinnych, w 2004 roku dotyczyło to ok. 12-12,5tys. osób i miesięcznych wypłat zasiłków oraz przejęcia przez ZUS wypłat rent socjalnych. W 2004 roku liczba osób otrzymujących pomoc społeczną wynosiła ponad 10.000 (przy ogólnej liczbie 16.000 osób) co daje ok. 14% mieszkańców Radomia.

Środki na zasiłki z pomocy społecznej wydatkowane w latach 1999-2003 pochodziły w większej części z budżetu państwa pozostałą część pokrywał budżet gminy. Od kilku lat środki na zabezpieczenie stwierdzanych potrzeb nie są wystarczające.

W latach 1999-2002 fundusze te zwiększały się co roku, ale od 2003 roku zostały ograniczone. Podobnie w 2004 roku kiedy środki na pomoc społeczną zostały zredukowane poprzez zmniejszenie zadań pomocy społecznej. W tabeli 1 przedstawiono zmiany jakie miały miejsce w

latach 1998-2004 w finansowaniu zadań pomocy społecznej. Zanotowano regularny wzrost w finansowaniu zasiłków okresowych wypłacanych osobom z powodu wieku lub niepełnosprawności i niezdolności do pracy, nie posiadającym żadnych własnych źródeł dochodu lub mającym dochód na granicy ubóstwa niższy niż przewidziany dla potrzeb pomocy społecznej. Fundusze przeznaczone na zasiłki okresowe dla osób (i rodzin) przejściowo znajdujących się w trudnych okolicznościach zmieniają się w każdym roku. Zasiłki te są najważniejszą formą wsparcia finansowego dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Pomimo odnotowania w Radomiu wzrostu liczby osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych, środki finansowe pochodzące z budżetu państwa dla tej grupy beneficjentów są ciągle ograniczane w porównaniu do 1998 roku. Jako rezultat zmian w sposobie finansowania tych zasiłków zapoczątkowanych w maju 2004 roku był mały wzrost wysokości środków otrzymanych na pomoc finansową dla osób i rodzin przeżywających tymczasowe trudności finansowe, który jednak nadal nie uwzględnia wszystkich potrzeb.

Zmiana zdolności finansowej pomocy społecznej w Radomiu zależy głównie od wahań w liczbie osób otrzymujących różnego typu zasiłki. Ta zależność jest szczególnie widoczna jeśli chodzi o osoby korzystające z zasiłków okresowych.

Tabela 2 pokazuje te zależności

Przez kilka ostatnich lat patrząc przez pryzmat problemów związanych z finansowaniem pomocy społecznej w Radomiu, zasiłki okresowe były niskie i wypłacane przez krótkie okresy. Od 1999 roku normą była wypłata zasiłków okresowych przez okres 1 - 3 miesięcy. Z początkiem 2004 roku oraz zmianą ustawy o pomocy społecznej, zasiłki okresowe stały się świadczeniami obowiązkowymi należącymi do zadań własnych gminy. Ze względu na ograniczone środki finansowe gmin oraz dużą liczbę osób uprawnionych do tego typu świadczeń zasiłki te są ciągle wypłacane w najmniejszej dopuszczalnej przez prawo wysokości całkowicie finansowanej z budżetu państwa. Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2004 roku wynosiła ok 81zł. (wypłacana przez 4 miesiące), podczas gdy w 2003 roku tego rodzaju zasiłki wypłacane były średnio przez okres 2,5 miesiąca w kwocie równej ok. 250zł. (patrz: tabela 3)

W 2005 roku odnotowano lekką poprawę. Zasiłki okresowe zaczęto wypłacać począwszy od stycznia, w przeciwieństwie do lat wcześniejszych kiedy były wypłacane przez ostatnie 3-4 miesiące w roku. Ponadto, ich wysokość wzrosła z 20% do 25%. Zostało to zauważone jednak podobnie jak w 2004 roku zasiłki te są nadal wypłacane w minimalnej wysokości zagwarantowanej przez budżet państwa.

Strategia na rzecz rozwiązania problemów społecznych.

Zgodnie z nową ustawą o pomocy społecznej, w 2005 roku w Radomiu przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005-2010. Strategia szczegółowo i otwarcie dotyka miejskich problemów społecznych tylko częściowo odzwierciedlając główne cele stawiane i zawarte w Narodowym Planie Rozwoju. Pokazuje to, że pomimo istniejących regulacji prawnych (włącznie ze zmianami prawa ujętymi w narodowym Planie Rozwoju), istniały wcześniejsze praktyczne doświadczenia, identyfikujące potrzeby wraz ze zdolnościami ich zaspokojenia, które więcej niż Narodowy Plan Rozwoju samodzielnie kształtowały kierunki przyjętej Strategii. Radomska Strategia stanowi w znacznym stopniu kontynuację i przedłużenie wcześniejszej formuły pomocy społecznej, której głównym celem było społeczna integracja osób i rodzin wykluczonych oraz powstrzymanie negatywnych skutków wywodzących się z problemów społecznych. Znaczny nacisk położono w strategii na ochronę zasobów materialnych zabezpieczających podstawowe potrzeby życiowe osób i rodzin. Co jest zrozumiałe odkąd jak pokazano w Sprawozdaniu z wykonania zadań pomocy społecznej w 2004 roku, problem tkwi w braku środków w stosunku do zwiększonego obszaru ograniczającego w ten sposób skuteczność działania pomocy społecznej.

Ponadto Strategia kładzie nacisk na społeczną i zawodową aktywizację osób i rodzin społecznie wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, mobilizując środowisko lokalne poprzez program Centrum Aktywności Lokalnej i wspierając rodziny w wypełnianiu swoich funkcji także pomagając rodzinom dysfunkcyjnym.

Radomskie władze odnoszą znaczące sukcesy w programach aktywizujących lokalną społeczność w ramach partnerstwa. Działania te znalazły odzwierciedlenie jako jeden z priorytetów w Strategii i będą kontynuowane.

Aktywizacja i integracja grup zagrożonych społecznym wykluczeniem

Od początku wprowadzenia w 1990 roku reformy administracji, pomoc społeczna w Radomiu boryka się z coraz to poważniejszymi problemami społecznymi- z jednej strony rośnie liczba zadań przejmowanych przez pomoc społeczną, z drugiej strony dostępne środki finansowe nie przystają do ogromu rzeczywistych potrzeb. Ogromna liczba i złożoność społecznych problemów wymagały i ciągle wymagają od opieki społecznej dostarczenia nie tylko spodziewanej pomocy finansowej ale także podjęcia działań zapobiegających wykluczeniu. Jednym największym ograniczeniem w działaniu pomocy społecznej było zastosowanie przez pracowników socjalnych tylko jednej metody pracy – pracy indywidualnej w każdym przypadku. Metoda ta nie była dostosowana do rzeczywistych potrzeb miasta w którym skala problemów społecznych wzrastała niewspółmiernie

do możliwości Ośrodka Pomocy Społecznej. Pomoc społeczna wykonała wszystkie zadania związane z zabezpieczeniem pomocy finansowej (pomimo ograniczenia dostępnych funduszy), ale w kategoriach pracy socjalnej brak było widocznych rezultatów. W tym celu stworzono program Centrum Aktywności Lokalnej.

a) Dobra praktyka Centrum dla Lokalnej Społeczności w Radomiu

CLA

w 2000 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do programu Centrum Aktywności Lokalnej. Centrum aktywności Lokalnej jest dobrym przykładem stosowania grupowej i środowiskowej metody pracy socjalnej i partnerstwa. Program Centrum nie stanowi nowej organizacji ale ma na celu przybliżenie, większości ogólnych zadań, poprzez zmobilizowanie lokalnej społeczności w celu:

- stworzenia zintegrowanej społeczności lokalnej
- rozwinięcia lokalnej solidarności i więzów samopomocy
- wyzwolenia społeczeństwa samostanowiącego
- odbudowania utożsamionego społeczeństwa.

Najważniejszą cechą Programu Centrum jest to, że każda inicjatywa odpowiada specyficznym potrzebom podejmowanym przez lokalne społeczności i oparta jest własnych społecznych zasobach ludzkich i instytucjonalnych, zgodnie z ideą "pomagając sobie pomagasz ludziom". Żadna z instytucji i organizacji działających metodą Centrum nie ogranicza swojej aktywności tylko do jednej demograficznej grupy (tj. dzieci, kobiety, osoby starsze) lub tylko do jednego działania (t.j. pomoc społeczna, nauka, kultura czy sport).

Podstawowym założeniem w działaniach metodą Centrum jest założenie rzeczywistej fizycznej bazy w celu integracji lokalnej społeczności stąd więc tak ważna jest bezpieczna lokalizacja dla każdego regionu pracy socjalnej, położona blisko miejsca działania. W 2004 roku Radom miał 10 rejonów pracy socjalnej, dobrze przygotowanych do wypełniania lokalnych inicjatyw, z włączeniem sal służących spotkaniom społeczności lokalnej i grupom samopomocowym. Podczas pierwszych czterech lat działania programu powstały nowe grupy pracowników socjalnych, kierownictwo zostało zdecentralizowane, intensywne szkolenia dostarczały identyfikacji zasobów, rozwijały aktywność społeczną, inicjowały ruchy samopomocowe, przygotowywały projekty społeczne i wprowadzały nowe metody oceny zatrudnienia. Pod patronatem Centrum Aktywności Lokalnej stworzono wiele rozmaitych programów służących rozpoznaniu potrzeb społeczności lokalnej.

Założeniem programu było utrzymanie konsultacji w PUNKCIE INFORMACJI OBYWATELSKIEJ na poziomie 2,500 w ciągu roku. Pośród innych działań programu Centrum

pracownicy socjalni zainicjowali więcej niż 170 różnych grup, do których uczęszczało ponad 2100 osób głównie klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby te stanowiły grupę wysokiego ryzyka i były zagrożone wykluczeniem społecznym. Działania Centrum zawierały:

Grupy wsparcia skierowane na osoby długotrwale bezrobotne, samotne matki, rodziny z niepełnosprawnymi dziećmi. Celem jest wsparcie tych osób w ich usiłowaniach pokonania trudności, pomoc w odzyskaniu pewności i poczucia własnej wartości (w sumie powstało 57 grup).

Grupy mieszkańców rozwiązują lokalne problemy, głównie związane z estetyką najbliższego otoczenia i organizują działania w czasie wolnym dla dzieci i młodzieży (w sumie działa 68 grup).

Grupy naukowe (edukacyjne) skierowane na bezrobotnych, rodziny niepełne, dzieci z rodzin zastępczych i domów dziecka. Celem jest podniesienie umiejętności związanych z aktywnym poszukiwaniem zatrudnienia, gospodarowania domowym budżetem, zaznajomienie z procedurami administracyjnymi, opieką nad dzieckiem, zdrowiem i higieną (w sumie działają 34 grupy).

W centrum działa **Klub Wolontariusza "Przyjaciele"** zrzeszający 450 członków (ponad 200 w 2004 roku). Wolontariusze to byli lub obecni bezrobotni beneficjenci Ośrodka. Praca dla innych pomaga im odbudować własną pewność siebie i pomaga w samorozwoju. Jest to jedna z najlepszych metod do zwiększenia swojej aktywności. Wolontariusze, członkowie Klubu:

- służą wsparciem dla osób i rodzin poprzez m.in. pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji, opiece nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc osobom starszym i samotnym
- przeprowadzają dzieci przez ulice w ramach programu Bezpieczne Przejście do Szkoły
- pomagają w klubach, punktach informacji itp.

Również organizowane są różnego rodzaju imprezy integracyjne (200 imprez w latach 2000-2004): pikniki, rajdy, przyjęcia, place zabaw, okazyjne spotkania etc.

W ramach Programu Centrum działa Radomskie Forum Integracji założone w 2003 roku, którego celem jest upublicznienie problemów związanych z osobami odrzuconymi przez społeczność lokalną ze względu na niepełnosprawność oraz inicjacja procesu pokonywania barier społecznych poprzez przywracanie tych osób do życia społecznego i umożliwienie im uczestnictwa w życiu kulturalnym, edukacji, sporcie i grupach samopomocowych. Forum zrzesza przedstawicieli życia publicznego, organizacje pozarządowe i ważne radomskie instytucje: teatry, instytucje kulturalne i oświatowe, przedstawicieli sportu. Ideą Forum to artystyczne przedstawienia i spektakle przygotowane przez osoby niepełnosprawne, które mają pokazać wspólne zainteresowania i pomóc większości "normalnego społeczeństwa" zrozumieć osoby niepełnosprawne oraz mają stworzyć

podwaliny i wspierać w wysiłkach zmierzających do integracji.

Program "**Rodzina w remoncie**" jest skierowany do rodzin mających problemy i będących w kryzysie. Na wykonanie programu składają się spotkania interdyscyplinarnych zespołów działających na rzecz rodziny poprzez sieć powiązań służących rodzinie. W zależności od sytuacji, różni specjaliści działają w zespołach, tj. policjanci, nauczyciele, kuratorzy, psycholodzy. Zespół we współpracy z pracownikiem socjalnym znającym sytuację rodziny, wspólnie analizuje sytuację danej rodziny, określa plan działania i proces realizacji zobowiązań każdego z członków rodziny. Ostatecznym ukoronowaniem wysiłków jest rozwiązanie lub ograniczenie do minimum poważnych problemów. Podstawą na której program się opiera są rodziny, które tworzą zespoły, podejmują działalność na równych prawach jak pozostali członkowie grupy.

Wszystkie działania programu są prowadzone we współpracy z różnymi partnerami: samorządowymi i państwowymi instytucjami, organizacjami pożytku publicznego, organizacjami kościelnymi, przedsiębiorcami i przedstawicielami społeczności lokalnej.

b) Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny w Radomiu jest stosowany przez pracowników socjalnych od 1997 roku. Zdaniem pracowników socjalnych idea kontraktu socjalnego wymieniona w nowym uregulowaniu prawnym dla pomocy społecznej, nie spełnia założeń kontraktu socjalnego jako narzędzia pracy. Wygląda na to, że założeniem ustawodawcy było stosowanie kontraktu socjalnego jako narzędzia służącego wszechstronnemu rozwiązywaniu problemów z jakimi spotykają się rodziny i odbiorcy pomocy społecznej. Z drugiej strony doświadczenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu wskazuje, że taka forma współpracy klienta pomocy społecznej może mieć zastosowanie w wybranych sprawach, gdzie cel stopniowo wzrasta wraz z działaniem osoby, poprawia drastyczny brak potrzeb społecznych, przyzwyczajęń (t.j. konieczność sprzątnięcia, przygotowania posiłku, rozwiązania szkolnych i wychowawczych problemów). Jednak faktem jest, że Minister Polityki Społecznej wdrożył nowy formularz sprawozdawczy, który ujawnia zawieraną liczbę kontraktów socjalnych przez gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej. Może to spowodować wzrost liczby kontraktów zawieranych nawet w sytuacjach braku odpowiedniej infrastruktury, zasobów i przygotowań, co może prowadzić do ograniczenia ich skuteczności w aktywizowaniu odbiorców pomocy społecznej.

c) Klub Integracji Społecznej

W czerwcu 2005 roku, na podstawie ustawy o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu założył Klub Integracji Społecznej. Kluczowym celem jego działalności jest ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego i przygotowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do udziału w życiu społecznym i powrót na rynek pracy. Działania Klubu zawierają

jako podstawę indywidualny plan pracy dopasowany do każdego uczestnika, oparty na rzeczywistych uzdolnieniach i umiejętnościach, zidentyfikowanych w procesie poznawczym.

Główne cele działalności Klubu to:

- zapewnienie indywidualnego i grupowego psychologicznego wsparcia, wzrost poczucia własnej wartości i pewności siebie, zapewnienie uczestnikom zdobycia wiedzy i umiejętności wymaganych przy pokonywaniu trudności życia codziennego, w komunikowaniu się, uodpornieniu na stres, kształtowaniu uczuć odpowiedzialności i świadomości
- włączenie beneficjentów do życia społecznego i przygotowanie ich do wykorzystania dostępnej infrastruktury
- przygotowanie do powrotu na rynek pracy poprzez aktywne warsztaty pracy
- rozwijanie nowych umiejętności związanych z obsługą komputera i małą przedsiębiorczością.

Program Klubu Integracji Społecznej jest skierowany do osób, które:

- są nieprzerwanie bezrobotne i zarejestrowane w biurze pracy od ponad 24 miesięcy,
- korzystają z pomocy społecznej od ponad 12 miesięcy,
- posiadają niskie wykształcenie oraz zawodowe kwalifikacje (wykształcenie zawodowe lub niższe)
- są w wieku powyżej 35 lat.

Cykl działań obejmuje około 30 osób, które będą uczestniczyły w działaniach Klubu przez około 9 miesięcy. Porządek zajęć Klubu zawiera: rozpoznanie, zajęcia psycho-edukacyjne, uczestnictwo w grupach samopomocowych, naukę, pomoc społeczną w środowisku lokalnym, poznanie zawodowych upodobań, rozwijanie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, wzrost zawodowych kwalifikacji i propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Przez cały czas projektu, uczestnicy mogą korzystać z indywidualnych konsultacji z psychologiem, prawnikiem, pedagogiem, ekonomistą itp.

Podsumowując być może tego rodzaju działalność przyniesie rezultaty w powrocie do aktywnego współdziałania w życiu społeczności lokalnej i powrocie na rynek pracy.

d) Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.

Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych polega głównie na dotowanej pracy (roboty publiczne i prace interwencyjne). Nowe regulacje dotyczące zatrudnienia wprowadziły jasne zasady dla osób długotrwale pozostających bez pracy w możliwości uczestniczenia w pracach subsydiowanych, finansowanych ze środków publicznych. Wraz z możliwością dofinansowania ze środków EFS wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych, które skorzystały z programów prac subsydiowanych. W tym samym czasie odnotowano spadek w zasobach finansowych Funduszu

Pracy w programach na rzecz osób długotrwale bezrobotnych. Część osób długotrwale bezrobotnych uczestniczących w pracach dotowanych przez Fundusz Pracy została zmniejszona w latach poprzednich. W okręgu radomskim było 800 osób długotrwale bezrobotnych, którzy w 2003 roku uczestniczyli w subsydiowanych programach zatrudnienia finansowanych z funduszy centralnych. W 2004 roku połowa osób długotrwale bezrobotnych przystąpiła do programu. W Radomiu w ciągu 2004 roku z grupy długotrwale bezrobotnych ponad 2/5 uczestniczyło w pracach interwencyjnych a 1/3 w robotach publicznych (chodzi tu o osoby szukające pracy dłużej niż 12 miesięcy). Stanowi to bardzo niski odsetek wynoszący 58% z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W tym samym czasie ruszyły wcześniejsze programy skierowane do osób długotrwale bezrobotnych i współfinansowane ze środków EFS. W 2004 roku w okręgu radomskim z programów finansowanych przez EFS skorzystało 600 osób długotrwale bezrobotnych.

Tłumaczenie: Izabela Środa